

โครงการพัฒนาอาชีพเกษตรกร ในพื้นที่โครงการชลประทาน หุ้งสัมฤทธิ์ จังหวัดนครราชสีมา กิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ความเป็นมาของโครงการ

- ประเทศประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ
- ภาคเกษตรเป็นภาคการผลิตหนึ่งที่ยังมีคู่ทางการพัฒนา
- เกษตรกรต้องได้รับการพัฒนาให้มีรายได้มากขึ้น
- มีรายได้มากขึ้นจะช่วยกระตุ้นให้เศรษฐกิจภาคอื่นดีขึ้น
- ภาคการเกษตรที่จะพัฒนาต้องมีศักยภาพการผลิต และคู่ทางการตลาดสดใส
- โครงการหุ้งสัมฤทธิ์...จึงเป็นพื้นที่เป้าหมายหนึ่งในการพัฒนา...

เงื่อนไขในด้านปศุสัตว์

ระบบส่งน้ำชลประทานหุ้งสัมฤทธิ์ดีขึ้นแล้วอาชีพการเกษตรของพี่น้องเกษตรกรในเขตพื้นที่รับน้ำชลประทานหุ้งสัมฤทธิ์...จะต้องดีขึ้นด้วย

- สัตว์ต้องมีสุขภาพดี ปราศจากโรคระบาดโดยเฉพาะโรคแท้งติดต่อ
- มีการนำน้ำจากชลประทานมาใช้ปลูกพืชอาหารสัตว์
- มีการรวมกลุ่มขุนและจำหน่ายโคเนื้อ
- เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อมีความเป็นอยู่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตโคเนื้อในรูปกลุ่ม
- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการขยายปริมาณโคเนื้อจากแม่โคพันธุ์ดี
- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการจำหน่ายลูกโค อายุ 1-3 ปี ให้มีรายได้เพิ่ม จากการจำหน่ายโคที่ได้ราคาดีขึ้น
- เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อสามารถบริหารจัดการกลุ่มและขยายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เกษตรกรสามารถนำน้ำจากระบบชลประทาน มาใช้ในแปลง ปลูกพืชอาหารสัตว์ของตนเอง และเหลือเพื่อจำหน่าย
- มีการรวมกลุ่มการผลิตโคเนื้อคุณภาพดี

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

- แม่โค คลอดลูก 110 ตัว หรือร้อยละ 11
- แม่โค ตั้งท้อง 615 ตัว หรือร้อยละ 62
- โคสาว(ปกติยังไม่ได้รับการผสม) 191 ตัว หรือร้อยละ 19
- คลอดลูกเกิน 4 เดือน ยังไม่กลับมาเป็นสัดหรือยังผสมไม่ติด 74 ตัว หรือร้อยละ 8
- สุ่มเก็บตัวอย่างเลือดโคเนื้อ จำนวน 80 ตัวอย่าง (คิดเป็น 8.08 % ของโคเนื้อทั้งหมด 990 ตัว)
- ตรวจพบเป็นโรค จำนวน 3 ตัวอย่าง (คิดเป็น 3.75 %)
- ตรวจพบสงสัย จำนวน 7 ตัวอย่าง (คิดเป็น 8.75 %)
- ตรวจพบไม่เป็นโรค จำนวน 70 ตัวอย่าง (คิดเป็น 87.50 %)
- สุ่มเก็บตัวอย่างอุจจาระโคเนื้อ จำนวน 120 ตัวอย่าง (คิดเป็น 12 % ของโคเนื้อทั้งหมด 990 ตัว)
- ตรวจพบไข่พยาธิ จำนวน 76 ตัวอย่าง (คิดเป็น 63 %)
- ตรวจไม่พบไข่พยาธิ จำนวน 43 ตัวอย่าง (คิดเป็น 36 %)
- ตรวจพบเชื้อบิด จำนวน 1 ตัวอย่าง (คิดเป็น 1 %)

ผลลัพธ์ของโครงการ

- เกษตรกรทุกรายมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลี้ยงโคเนื้ออย่างถูกหลักวิชาการ
- โคทุกตัวมีสุขภาพดีขึ้นปลอดจากโรคทั้งติดต่อและโรคพยาธิ
- กลุ่มเกษตรกรสามารถกำหนดราคาขั้นต่ำของโคเนื้อได้ โดยไม่ถูกพ่อค้าเอาเปรียบ
- กลุ่มเกษตรกรสามารถดูแลและรักษาพยาบาลสัตว์เบื้องต้นได้
- เกษตรกรสามารถปลูกพืชอาหารสัตว์เพื่อเลี้ยงโคตนเอง

การติดตามผลของโครงการ

- เกษตรกรดำเนินการคัดแม่โคคลอดลูกเกิน 4 เดือน และยังไม่กลับสัด หรือยังผสมไม่ติด จำนวน 74 ตัว หรือ ร้อยละ 8 ออกจากฝูงแล้ว
- เกษตรกรดำเนินการคัดแม่โคที่ตรวจพบว่าเป็นโรคทั้งติดต่อ 41 ตัวหรือร้อยละ 4 ออกจากฝูงแล้ว
- เกษตรกรพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มให้เข้มแข็งและยั่งยืนโดยจัดตั้งธนาคารยาสัตว์ ใน ๕ ตำบล

เป้าหมายปัจจุบัน

- ดำเนินการในพื้นที่เดิม อำเภอพิมาย 6 ตำบล 22 หมู่บ้าน
- เกษตรกรรายเดิม 215 ราย จำนวนสัตว์ 749 ตัว
- เกษตรกรรายใหม่ 49 ราย จำนวนสัตว์ 139 ตัว
- เกษตรกรทั้งหมด 264 ราย โคทั้งหมด 888 ตัว

กิจกรรมต่อเนื่องในปี 2548

- กิจกรรม พัฒนาความรู้และทักษะของแกนนำเกษตรกร
- กิจกรรม สนับสนุนการทดสอบปลูกพืชอาหารสัตว์แกนนำ
- กิจกรรม เรียนรู้และเสวนาอาชีพเกษตรกร รายเดิม
- กิจกรรม ฝึกอบรมความรู้เกษตรกร รายใหม่
- กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รายใหม่

ผลการดำเนินงานปี'48

- เก็บตัวอย่างเลือดโคเนื้อ จำนวน 94 ตัวอย่าง
- ตรวจพบเป็นโรคแท้งติดต่อ จำนวน 4 ตัวอย่าง (คิดเป็น 4.25 %)
- ตรวจพบสงสัย จำนวน 0 ตัวอย่าง (คิดเป็น 0 %)
- ตรวจพบไม่เป็นโรค จำนวน 90 ตัวอย่าง (คิดเป็น 95.75 %)
- เก็บตัวอย่างอุจจาระโคเนื้อ จำนวน 93 ตัวอย่าง
- ตรวจพบไข่พยาธิใบไม้ในตับ จำนวน 3 ตัวอย่าง (คิดเป็น 63 %)
- ตรวจพบไข่พยาธิใบไม้ในกระเพาะ จำนวน 75 ตัวอย่าง (คิดเป็น 63 %)
- ตรวจพบไข่พยาธิเส้นด้าย จำนวน 3 ตัวอย่าง (คิดเป็น 36 %)
- ตรวจพบไข่พยาธิตัวกลมในทางเดินอาหาร จำนวน 20 ตัวอย่าง (คิดเป็น 36 %)
- ตรวจพบเชื้อบิด จำนวน 7 ตัวอย่าง (คิดเป็น 1 %)

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิด

- โคเนื้อที่เข้าร่วมโครงการปราศจากโรคแท้งติดต่อ และโรคพยาธิ
- โคเนื้อมีความสมบูรณ์ และจำหน่ายได้ราคาเพิ่มขึ้น
- เกษตรกรปลูกพืชอาหารสัตว์สำหรับโคตัวเอง
- ผลที่คาดว่าจะได้รับเกษตรกรมีอาชีพการเกษตรที่มั่นคง
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
- ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเอง
- ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น

สิ่งที่ต้องดำเนินการต่อไป

- รวมกลุ่มเกษตรกรในการขุนโคเนื้อ
- ประสานกับ อบต. ของบประมาณสนับสนุนอาหารชั้นเพื่อเลี้ยงโคขุน
- จัดตั้งธนาคารยาสัตว์
- จัดตั้งกลุ่มทำนาหญ้า

กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีการปศุสัตว์
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา

16 กันยายน 2548